

EUs kvotesystem post-2012

Anne Therese Gullberg
Stipendiat, CICERO Senter for klimaforskning

www.cicero.uio.no

a.t.gullberg@cicero.uio.no

EUs klimamål

- EU har et mål om en temperaturøkning på maksimalt 2 grader
- Det innebærer at de globale klimagassutslippene må reduseres med minst 50% innen 2050
- Industrilandene må redusere sine utslipp med 60-80% innen 2050
- Utslippstoppen må nås i løpet av 10-15 år

20 20 20 innen 2020

- Klima- og energipakke lansert i januar 2007
- Her foreslo EU-kommisjonen at EU-landene skulle
  - redusere utslipp av klimagasser med 20 prosent
  - med 30 prosent hvis andre industriland som USA bidrar på sammenlignbart nivå
  - øke bruken av fornybar energi til 20 prosent
  - spare 20 prosent av energibruken
  - alt innen 2020 – sammenlignet med 1990

Klima- og energipakke med lovforslag januar 2008

- En pakke med lovforslag som følger opp klima- og energipakken fra 2007
  - Endringer i kvotesystemet
  - Byrdefordeling mellom landene for sektorer som ikke er dekket av kvotesystemet
  - Mål for andel fornybar energi
  - Karbonfangst- og lagring

Bakgrunnen for forslaget til endringer i EUs kvotedirektiv

- Kvotesystemet skal være en av hjørnesteinene i EUs klimapolitikk – også etter 2012
- Flere av medlemslandene delte ut for mange kvoter i første fase (2005-2007)
- Miljømessig effekt av første fase begrenset
- Rom for forbedring

4 hovedområder

- 1) Rekkevidden av EUs kvotesystem
- 2) Etterlevelse og håndheving
- 3) Harmonisering av kvotesystemet
- 4) Forbindelsen med kvotesystemer i andre land

Rekkevidde og sektorer

- I dag omfatter EUs kvotesystem:
  - Kraftproduksjon, raffinerier, treforedlingsindustri og prosessutslipp (jern, stål og sement)
- Nye sektorer
  - Flysektoren innlemmes fra 2012
  - Deler av kjemisk industri og aluminium
- Nye gasser
  - N₂O fra kjemisk industri
  - PFK fra aluminiumsektoren

Dekningsgrad

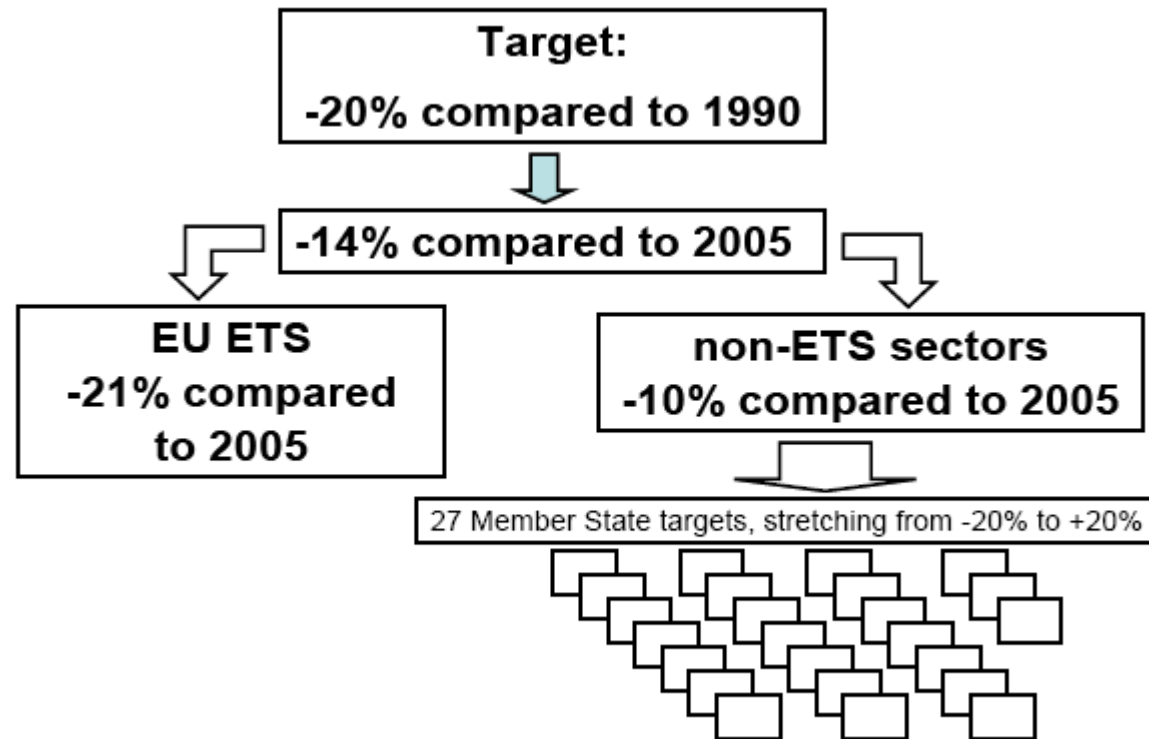
- I dag: 45% av EUs CO₂-utslipp
  - Ca. 10.000 industrianlegg
- De 7% største installasjonene slipper ut 60% av utslippene, de 14% minste står for 0,14% av utslippene
- Fase III Halvparten av EUs totale utslipp

Utslippstak

- Frem til 2012:
  - Tildeling gjennom nasjonale tildelingsplaner (NAPs) i medlemslandene
  - Medlemslandene fordeler kvotene mellom virksomhetene med kvoteplikt
  - Baserer seg på byrdefordelingen mellom medlemslandene
  - Kommisjonen må godkjenne planene
  - Utslippstaket i fase II er satt til 6,5% under 2005-nivå

Utslippstak II - 20% innen 2020

Kilde: EC 2008

Utslippstak III

- Fase III går fra 2013 til 2020
- Post-2012: Utslippstaket settes på EU-nivå
  - Sikrer at målet om 20% faktisk nås
  - Billigere å administrere
- Målet er en jevn, forutsigbar reduksjon i utslippene
- 1,74% reduksjon årlig

Interessegruppers holdninger til utslippstak

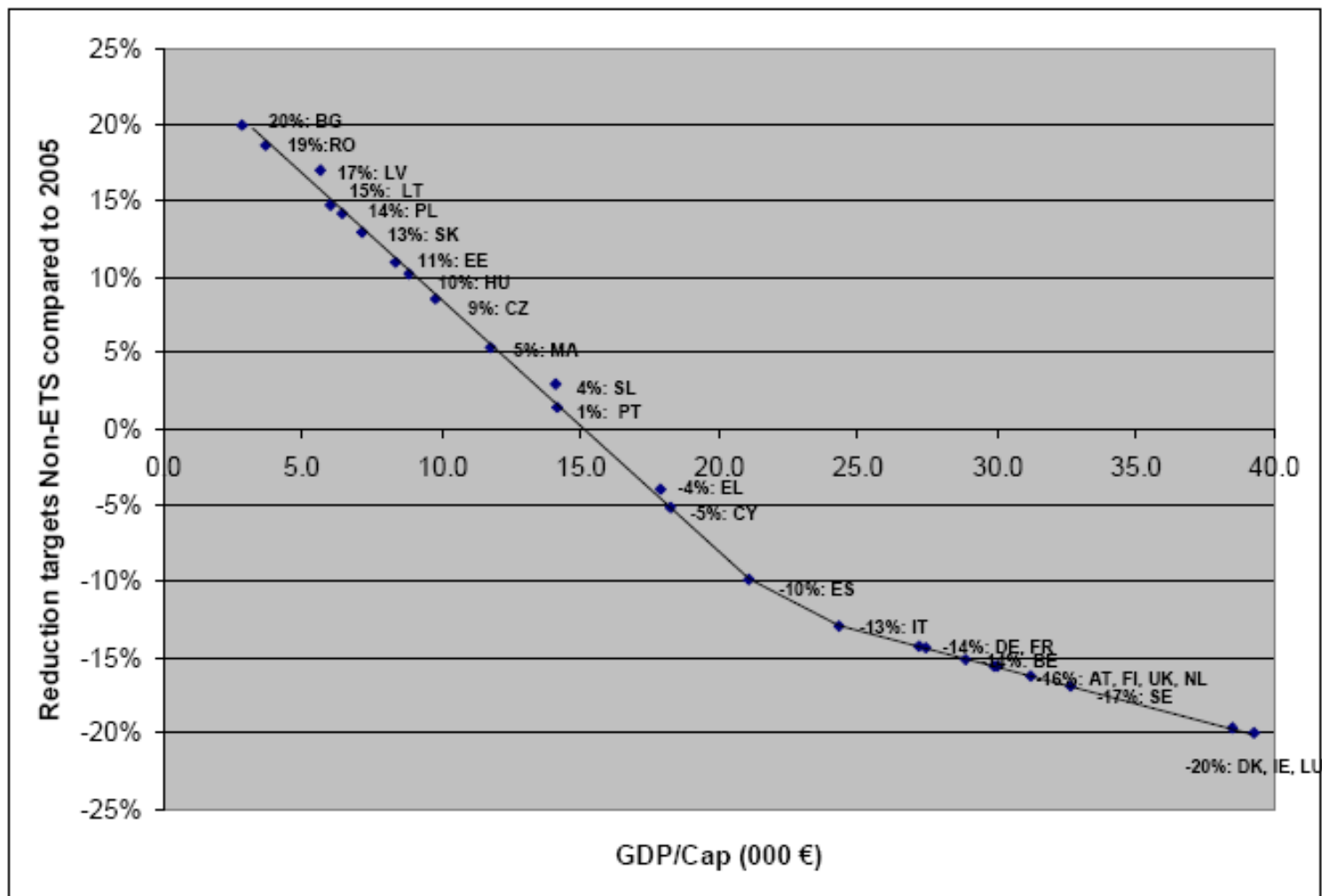
- EU-nivå versus medlemsstatsnivå
  - De fleste interessegrupper mener at utslippstaket bør settes på EU-nivå
- Utslippsreduksjon
  - Miljøorganisasjonene mest opptatt av at utslippstaket må utgjøre 30% reduksjon sammenlignet med 1990-nivå

Byrdefordeling

• Bulgaria	20%	Danmark	-20%
• Romania	19%	Irland	-20%
• Latvia	17%	Luxemburg	-20%
• Litauen	15%	Sverige	-17%
• Polen	14%	Finland	-16%
• Slovakia	13%	Nederland	-16%
• Estland	11%	Storbritannia	-16%
• Ungarn	10%	Belgia	-15%
• Tsjekkia	9%	Frankrike	-14%
• Malta	5%	Tyskland	-14%
• Slovenia	4%	Italia	-13%
• Portugal	1%	Spania	-10%
		Kypros	-5%
		Hellas	-4%

Byrdefordelingen

Kilde: EC 2008

Kommisjonens forslag til kvotefordeling fra 2013

- 2005-2007: 95 prosent av kvotene deles ut gratis
- 2008-2012: 90 prosent av kvotene deles ut gratis
- Fra 2013: På vei mot full auksjon av kvotene som hovedprinsipp

Full auksjon

- Full auksjon skal sikre
  - Effektivitet
  - Åpenhet
  - Enkelhet
- Unngå uønskede fordelingseffekter
- Best forenlig med forurensere betaler-prinsippet
- Belønner tidlig handling

Mot full auksjon i 2020

- 2013: To tredeler av kvotene skal auksjoneres
- Full auksjon fra 2013 gjelder bare kraftproduksjon og karbonfangst og -lagring
- De andre sektorene: gradvis overgang fra 20 prosent auksjon i 2013 til 100 prosent i 2020

Bruk av inntekter fra auksjon

- Redusere klimagassutslipp
  - Fond
  - Tilpasning
  - Forskning
- Utvikle fornybar energi for å nå målet om 20% fornybar energi innen 2020 og 20% energieffektivisering innen 2020
- Karbonfangst og -lagring (særlig kull)
- Unngå avskog (særlig i de minst utviklede landene)

Interessegruppers holdninger til auksjon

- Industrien og deres organisasjoner i hovedsak negative til full auksjon
- Energiintensiv industri spesielt negative
  - The Key Stakeholders Alliance for ETS Review
- De store miljøorganisasjonene er for full auksjon

Unntak for energiintensiv industri?

- Unntak betinget av mangel på en internasjonal avtale som baserer seg på 2 graders-målet
- Gjennomgang i 2010-2011
- Opptil 100% av kvotene gratis
- Evt et karbonutjevningssystem
- Et unntak en betingelse for politisk gjennomførbarhet?

Oppsummering

- Sektorene som dekkes av kvotesystemet må redusere utslippene med 21% innen 2020 – sammenlignet med 2005-nivå
- Full auksjon for kraftprodusenter og karbonfangst og -lagring fra 2013
- Gradvis opptrapping fra 20% til 100% auksjon i andre sektorer
- Muligheter for unntak for konkurranseutsatt energiintensiv industri